

(afbeeldingen en programma lezingen en excursies ontbreken)

INHOUDSOPGAVE BLAADJE 2010/2

- [Uit het bestuur - Finette van der Heide](#)
- [Redactioneel - Tobias Woldendorp](#)
- [Verslag algemene ledenvergadering - Lydia den Ouden](#)
- [Extra Algemene Ledenvergadering](#)
- [Boeken voor onze bibliotheek - Nico Schonewille](#)
- [De ganzen waren w l in Waterland - Frans en Loes van der Feen](#)
- [2010 Jaar van de Bruine Kiekendief](#)
- [Aankondiging HOVO-cursus](#)
- [Kijk in uw vijver, til eens een steen op](#)
- [Persbericht zoogdier.nl](#)
- [Waarnemingen](#)

UIT HET BESTUUR

De lente is volop begonnen, veel sierfruitbomen in Amsterdamse straten zijn op het moment dat ik dit schrijf in volle bloei, altijd een prachtig gezicht. Als u mee geweest bent met de voorjaarsexcursie naar het Landje van Geijssel hebt u heel veel eenden en steltlopers kunnen zien die daar op krachten komen na de lange vlucht vanuit hun overwinteringsgebieden. In mijn tuin wordt druk gebouwd aan nestjes.

Wat de KNNV afdeling Amsterdam betreft zijn de berichten gevarieerd, er is goed nieuws en minder goed nieuws.

We hebben onze algemene ledenvergadering alweer achter de rug. Er komt nog een tweede, want Diana van Putten, die we namens de nieuwe lezingen- en excursiecommissie als bestuurslid willen voordragen, kon op 13 maart niet aanwezig zijn. Zie hierover het verslag dat Lida den Ouden gemaakt heeft en de aankondiging van deze extra ledenvergadering voorafgaand aan de eerste lezing in de herfst.

Karin Wijnkoop is gestopt als coördinator van de lezingen en excursies. Wel organiseert ze de bus-excursies dit jaar. Gelukkig waren er vier leden die haar werk gezamenlijk over willen nemen. Diana van Putten, Paul van Deursen en twee voormalige voorzitters, Hein Koningen en Geert Timmermans vormen met zijn vieren de nieuwe lezingen- en excursiecommissie. Ze zijn zeer enthousiast begonnen, het resultaat van hun werk ziet u in het schema van excursies en lezingen. Bijna ieder weekend is er wat te doen. We hopen op veel bezoekers die dit voorjaar en deze zomer van de natuur rond Amsterdam en verder weg gaan genieten.

We hebben twee nieuwe werkgroepen, al heeft  n daarvan, de Studiegroep Vogels, nog geen coördinator. Toch zijn er werkavonden gepland voor deze studiegroep. De andere nieuwe werkgroep is de werkgroep Vissen, Amfibieën & Reptielen met (alweer!) Geert Timmermans als coördinator. Leden van deze werkgroep gaan onder andere samen met Landschap Noord-Holland de wateren in Polder de Rondehoep inventariseren. Informatie hierover vindt u ook in dit Blaadje. Intussen zijn onze financiële zorgen nog niet voorbij. Daarbij gaat de bijdrage die we aan de landelijke KNNV afdragen omhoog. Dit is besloten op de landelijke Vertegenwoordigende Vergadering, tegenstemmers waren in de minderheid. Daarom

hebben we op de algemene ledenvergadering besloten dat de contributie hoger moet worden. Uiteraard proberen we zo veel mogelijk te bezuinigen op onze uitgaven. Het is daarom heel fijn dat we voor het gebruik van de kantine van De Nieuwe Ooster alleen onkosten hoeven te betalen. Stijntje Hallink heeft een verantwoording van de contributiestijging geschreven.

Maar voorlopig kunnen we genieten van alle activiteiten die onze excursiegevers en de werkgroepen voor ons in petto hebben. Ik wens u allemaal een heel goede zomer toe!

Namens het bestuur, Finette van der Heide

REDACTIONEEL

Moet je nu juichen of juist wenen nu de lucht vrij is van vliegtuigen? Eindelijk eens stilte in de Stillegebieden en geen uitstoot van brandstof en geen kerosinelucht boven het Naardermeer. Dat wel, maar welke milieuvervuilende effecten heeft zo'n vulkaan voor korte en middellange termijn?. Nu ja. Europa staat eens even een paar dagen stil en er kan eens anders naar de omgeving gekeken worden. De Koningin, die de Koninklijke wagon uit het Spoormuseum laat halen en lekker naar Kopenhagen treint. De demissionaire minister president, die juist niet met de trein naar Warschau kan voor de begrafenis van de president omdat hij een bloemen- en plantenmarkt in Ede moet openen. Wat is Nederland ineens heerlijk overzichtelijk! Alsof we weer in de vroeg jaren zestig leven.

Dat gevoel had ik enkele weken geleden ook al, toen ik samen met enkele leden van lokale Vogelwerkgroepen trekvogels ging tellen op Simonsplaat, een eiland in wording, dat nog geheel onbegroeid is en regelmatig helemaal onder water verdwijnt. Het gevoel dat Jan Wolkers en Godfried Bomans bij hun verblijf op Rottumeroog hadden kwam heel dichtbij. Alleen hadden wij een gevoelstemperatuur van min tien graden en moest er hard gewerkt worden. Maar waar zie je nou 2000 vulpen, vergelijkbare hoeveelheden scholeksters en een veelvoud van dit getal aan bonte strandlopers? Jagende slechtalken boven het wad. En hoe aardig is dan een verdwaalde graspieper op zee.

Stilte. Het Grote Niets. Het mag nog wel even duren. Hopelijk is de stilte nog volop aanwezig wanneer er dit voorjaar en zomer weer van die geweldige KNNV excursies met vaak al wandelend lezingen op de locaties plaats vinden. Ik zag veel inspirerende tochten voorbijkomen, zoals het gierzwaluwen spotten met Evert Pellenkoff, de duinen in en strandmeren langs met Ria Simons en Peter Heijtel. Of naar het Botshol met Jan Simons. En niet te vergeten de wandelgangen op het randje van onze mooie provincie (Baarn) of in aanbalend Gelderland (Nijkerk) met Nora van der Heijden en Hans Schut. En dan vergeet ik er vast nog een paar. Maar u treft alle excursies en lezingen ook deze keer weer volop in Blaadje aan.

Tobias Woldendorp

VERSLAG ALGEMENE LEDENVERGADERING jaargang 109, 13 maart 2010

Aanwezig zijn 23 leden, inclusief 5 bestuursleden en inclusief de ereleden Ger van Zanen en Hein Koningen.

Afwezig met bericht zijn: Karin Wijnkoop, Diana van Putten, Paul van Deursen, Wendy Bach Kolling, Gerritje Nuisker, Trees Kaizer, Tobias Woldendorp, Henny en Gerard Vriens en Wim Notenboom.

1. Opening door de voorzitter en terugblik op het afgelopen jaar

De voorzitter Finette van der Heide opent de vergadering. Aan de agenda wordt

toegevoegd punt 11a: Het Amsterdams NatuurNet. Finette verwelkomt alle aanwezigen en speciaal de ereleden Ger van Zanen en Hein Koningen. Alle leden wordt gevraagd de presentielijst te tekenen en daarbij ook, indien van toepassing, hun e-mailadres te vermelden.

Finette geeft een terugblik op het afgelopen jaar, daarbij ook verwijzend naar het Jaarverslag bestuur 2009 van Lida den Ouden in Blaadje 2010/1, blz. 16.

De belangrijkste feiten zijn in het kort:

- â€˜ eigen ruimteâ€™ bij DNO.
- Ger van Zanen stopt als leider van de Planten- en Paddenstoelenwerkgroep en van de Paddenstoelenwerkgroep voor microscopie.
- Karin Wijnkoop stopt na vier jaar als bestuurslid en als coördinator lezingen en excursies.

Met de â€˜ eigen ruimteâ€™ op DNO zijn we heel blij. We hebben nu de mogelijkheid ons archief, naslagwerken en materiaal op te slaan. We hebben dan ook subsidie aangevraagd en gekregen voor de aanschaf van 2 fraaie binoculairs. Gesjouw hiermee is dan ook verleden tijd, de werkgroepen kunnen er gebruik van maken. Alle werkgroepen komen nu bij elkaar op DNO.

Op den duur (over 1 à 2 jaar) komt het gebouw waar we nu zitten aan de straatkant, dat is hopelijk ook prettiger voor de leden die er bezwaar tegen hebben dat we op een begraafplaats bij elkaar komen, maar waarvan je niets merkt als je binnen in de gezellige kantine bent.

Dat Ger gestopt is als leider van de 2 genoemde werkgroepen is natuurlijk een zwarte dag voor de KNNV, maar na 40-50 jaar als werkgroep leider kan het niet anders. De plantenwerkgroep wordt nu geleid door Peter Wetzels en de paddenstoelenwerkgroep door Maurice van der Molen.

Ook Karin stopt dus. Wel coördineert ze in ieder geval dit jaar nog de twee busexcursies en blijft ze waarschijnlijk actief in het kraamwerk.

Haar taken worden overgenomen door een commissie van vier: Diana van Putten, Paul van Deursen, Hein Koningen en Geert Timmermans. Paul neemt de financiën op zich (de rekening van de activiteitencommissie wordt naar zijn adres overgeheveld. Dit maakt niet uit voor uw betalingen t.n.v. KNNV, afd. Amsterdam Activiteiten Commissie. Het rekeningnummer blijft hetzelfde). Diana wil namens de commissie zitting nemen in het bestuur, met uw goedvinden natuurlijk. Zie punt 7.

Er zijn dit jaar weer 2 busexcursies. Op 29 mei gaan we naar natuurgebied De Zoom bij Kalmthout, bij de Belgische grens, onder leiding van Norbert Daemen. Ongeveer eind augustus gaan we onder leiding van Arend Wakker en Jan Simons naar het Korenburgerveen bij Winterswijk. De precieze datum komt in Blaadje 2 te staan en natuurlijk op de website. U kunt zich voor beide excursies nog aanmelden.

Overige opvallende feiten:

-De oprichting van het ANN (Amsterdams NatuurNet). Jan vertelt er straks wat meer over, maar het is erg leuk en Finette raadt iedereen aan om lid te worden.

-En nog een oproep. Geef uw e-mailadres door aan Lida den Ouden. Zij zal dan steeds enkele dagen voor een excursie of lezing een herinneringsmail sturen.

-Het Natura 2000 project We zijn afgelopen jaar driemaal met een fluisterboot van Natuurmonumenten naar de Botshol geweest. Er kwamen ook veel niet-KNNVâ€™ers op af. Velen waren te laat met inschrijven, de boot zat elke keer stampvol.

Wellicht herhalen we deze excursie dit jaar nog een keer, al is het project vanuit het Ministerie van LNV niet voortgezet. Hopelijk gaan we in ieder geval op de Botshol

roeien met Jan Simons

Geert Timmermans heeft de website weer bijgehouden.

Rob van Dijk en Tobias Woldendorp hebben Blaadje weer 4 maal in elkaar gezet.

Evert Pellenkoft vertegenwoordigt ons in de landelijke promotiecommissie.

Wim Notenboom neemt namens ons deel aan het Parkenoverleg.

Finette bedankt Geert, Rob, Tobias, Evert en Wim en ook alle excursieleiders, lezingengevers en werkgroepeliders.

De voorzitter sloot de terugblik af met dank aan Riet Vogel voor haar hulp tijdens vergaderingen en lezingen. Zij kreeg als cadeautje de DVD "Haring in het IJ"™ van Martin Melchers en een hartelijk applaus.

2. Ingekomen stukken en mededelingen

Geen

3. Verslag van de Algemene Ledenvergadering van 14 maart 2009 (gepubliceerd in Blaadje 2009/2)

Het verslag wordt goedgekeurd.

4. Bespreking diverse jaarverslagen over 2009 (gepubliceerd in [Blaadje 2010/1](#)) en diverse jaarverslagen over 2008 (gepubliceerd in [Blaadje 2009/2](#)).

1. Jaarverslag van de Planten- en paddenstoelenwerkgroep 2009 (gepubliceerd in [Blaadje 2010/1](#), blz. 20). Geen opmerkingen. Ger bedankt.

2. Jaarverslag van de Paddenstoelenwerkgroep voor microscopie 2009 (gepubliceerd in [Blaadje 2010/1](#), blz. 21). Geen opmerkingen. Ger bedankt.

3. Jaarverslag bestuur (gepubliceerd in [Blaadje 2010/1](#), blz. 16). Geen opmerkingen. Lida bedankt.

4. Jaarverslag van de Planten- en paddenstoelenwerkgroep 2008 (gepubliceerd in [Blaadje 2009/2](#) blz. 29) en van de Paddenstoelenwerkgroep voor microscopie 2008 (gepubliceerd in [Blaadje 2009/2](#), blz. 31). Beide zijn opgesteld door Ger van Zanen en worden met applaus goedgekeurd.

De overige werkgroepen en de ledenadministratie hebben helaas geen jaarverslagen gemaakt, dat is jammer. Hopelijk komen die nog in Blaadje 2010/2

De voorzitter bedankt iedereen voor zijn inzet en de zaal applaudisseert.

Uit de zaal komt nog het voorstel om de jaarverslagen op de website te zetten. Dit gaan we doen.

5. Jaarrekening en balans over 2009, verslag van de kascommissie over 2009 en de begroting over 2010 (gepubliceerd in Blaadje 2010/1).

Stijntje deelt een verbeterde Resultatenrekening en Balans 2009 uit aan alle aanwezigen en zij geeft aan de hand van de resultatenrekening 2009 een toelichting op de baten en lasten over dit jaar. Bij Lasten moet "Begroot 2008" , "Begroot 2010" zijn. Het resultaat over 2009 is een verlies van , - 531, -. Dit komt vooral door de post L18 Afschrijvingskosten activa van , - 2110, -. Het restant van het boekje "Vogelen in Amsterdam" is in overleg met de kascommissie afgewaardeerd tot , - 2, - per boekje. Het eigen vermogen is , - 4673, -. In het jaar 2010 hopen we uit de rode cijfers te zijn.

Daarna krijgt Hein Koningen namens de kascommissie het woord. De kascommissie bestaande uit Wendy Bach Kolling, Wim Nierop en Hein Koningen heeft de jaarrekening en de onderliggende stukken doorgenomen. De kascommissie merkt op dat na controle van de posten uit de staat van baten en lasten de conclusie

gerechtvaardigd is dat de jaarrekening zorgvuldig en correct is samengesteld. Dit betekent tevens dat de balans een correct beeld geeft van de financiële positie van onze vereniging.

Het negatieve resultaat en de hoogte van het eigen vermogen zijn voor de kascommissie echter reden tot zorg. Zij wil hierom dan ook een aantal punten aandragen die kunnen leiden tot verbetering van de financiële positie van de vereniging. Zij denkt daarbij aan:

- de hoogte van de contributie (verhoging)
- de oplage van Blaadje terugbrengen van 450 naar 375
- het ter discussie stellen van de kleurenomslag
- het kostendekkend maken van (bus)excursies
- niet betalende leden royeren.

De kascommissie stelt de vergadering voor decharge te verlenen aan het bestuur over de jaarrekening van het boekjaar 2009. De vergadering gaat onder applaus akkoord.

Er volgt nog een discussie over de aanbevelingen van de kascommissie.

- De contributieverhoging wordt bij punt 10 besproken.
- Met de drukker zal besproken worden bij welke omslag van de oplage van Blaadje de kosten lager worden, we versturen nu altijd 400 Blaadjes, misschien streven naar een oplage van 425 in plaats van 450? Er wordt ook gekeken of andere drukkers goedkoper zijn.
- Over de kleurenomslag van Blaadje wordt door de vergadering verschillend gedacht. Enerzijds is er de mening dat het geldverspilling is, de â, - 400,- die het kost kunnen beter besteed worden. Anderzijds is Blaadje, zoals het er nu uitziet een aantrekkelijk en wervend blad. We besluiten voorlopig door te gaan met de kleurenomslag.
- De busexcursies waren dit jaar kostendekkend en dit moet de komende jaren dus zo blijven.
- De niet betalende leden zijn inmiddels geroyeerd en we blijven de ledenadministratie goed bijhouden

Aansluitend wordt punt 10 behandeld.

10. Verhoging van de contributie in 2011

Stijntje licht toe aan de hand van het overzichtje "Besteedbare ruimte", dat als we de contributie in 2011 niet verhogen we weer in de rode cijfers komen. Er komt in 2010 â, - 9937,- aan contributie binnen en de vaste kosten zijn â, - 11.777,-. De afdracht aan het landelijk bestuur gaat ook elk jaar omhoog. Per lid was de afdracht in 2009 â, - 17,75, is in 2010 â, - 18,75 en wordt in 2011 â, - 19,00. Er wordt vervolgens bekeken op welke kostenposten we kunnen bezuinigen. De â, - 300 die gereserveerd staat voor de werkgroepen wordt geschrapt, in de praktijk wordt er zelden een beroep op gedaan. De reservering voorjaarsborrel bestuur/ excursieleiders/ werkgroepen vervalt (in de praktijk is deze al in geen jaren gehouden overigens). Een Nieuwjaarsborrel of "Open dag" per jaar, waarbij iedereen elkaar ziet en kan overleggen, moet voldoende zijn, wordt begroot op â, - 200,-. Stijntje berekent vervolgens dat als we de contributie verhogen tot â, - 32,50 voor een gewoon lid, â, - 12,50 voor een huisgenootlid en â, - 17,50 voor een jeugdlid, we dan op jaarbasis een buffer overhouden van â, - 385,-. Dat is eigenlijk nog weinig. Na enige discussie wordt het voorstel om de contributieverhoging, zoals door Stijntje is voorgesteld, in stemming gebracht en met 1 stem tegen en verder alle aanwezigen voor, aangenomen. De contributieverhoging voor 2011 zal in Blaadje

2010/2 en goed onderbouwdvermeld worden.

We zullen in het vervolg de contributie elk jaar op de agenda van de ALV zetten.

6. Verkiezing kascommissie

Wim Nierop is statutair aftredend per 10-03-2009. Wim verklaart zich bereid nog 3 jaar aan te blijven in de kascommissie. Applaus van de aanwezigen.

7. Verkiezing van het bestuur

Dit jaar treden statutair als bestuurslid af Finette van der Heide, Nico Schonewille en Karin Wijnkoop.

Finette wil graag nog 4 jaar doorgaan als voorzitter. Applaus van de aanwezigen.

Nico stelt zich ook herkiesbaar. Nico is al 12 jaar bestuurslid en statutair is dan een 2/3 meerderheid van het aantal uitgebrachte geldige stemmen nodig voor herverkiezing. Alle aanwezigen zijn unaniem voor en applaudisseren.

Karin Wijnkoop heeft, zoals al vermeld bij de terugblik van Finette, besloten te stoppen als bestuurslid.

Diana van Putten is bereid gevonden om namens de nieuwe activiteitencommissie in het bestuur zitting te nemen. Helaas kon zij vanavond niet aanwezig zijn. In het najaar zal een extra algemene ledenvergadering worden belegd, waarin zij zich kan voorstellen aan de leden en waarin officieel over haar toetreding tot het bestuur gestemd zal worden. Deze vergadering wordt gehouden voorafgaand aan een lezing (duurt ongeveer een half uur) en wordt vermeld in Blaadje 2. Diana kan natuurlijk wel alvast meelopen met het bestuur en kijken of de werkzaamheden bevallen.

8. Verkiezing van een afgevaardigde en een plaatsvervangend afgevaardigde voor de Vertegenwoordigende Vergadering van de KNNV van voorjaar 2010.

Het bestuur verzoekt de vergadering Finette van der Heide, voorzitter, als afgevaardigde voor de VV van de KNNV van 17 april 2010 te verkiezen, Lida den Ouden, secretaris, als plaatsvervangend afgevaardigde. De vergadering gaat onder applaus hiermee akkoord.

9. Verkiezing van een afgevaardigde en een plaatsvervangend afgevaardigde voor de beleidsraad in het najaar van 2010 en het voorjaar van 2011

Respectievelijk Finette van der Heide en Lida den Ouden worden gekozen.

11. Meerjarenbeleidsplan KNNV afdeling Amsterdam

Finette licht toe dat het Meerjarenbeleidsplan verplicht is vanwege onze ANBI-status (Algemeen Nut Beogende Instelling). Een ANBI-instelling krijgt vrijstelling van belasting op giften. Een eis van de ANBI aan de instelling is dat er een meerjarenbeleidsplan is opgesteld dat o.a. inzicht geeft in het beheer en de besteding van het vermogen. We hebben derhalve aan de hand van een door het landelijk bureau opgesteld raamwerk een meerjarenplan opgesteld en gepubliceerd in [Blaadje 2010/1](#). We vragen de vergadering dit plan goed te keuren hetgeen met applaus gebeurt.

11a. ANN (Amsterdams NatuurNet

Jan Timmer licht toe: in september 2009 heeft hij deze e-mailservice opgericht. De toegang is vrij en er zijn geen kosten aan verbonden. Op het ogenblik zijn er ongeveer 50-60 leden. Als lid ontvang je e-mailberichten van de andere leden over de natuur/evenementen in Amsterdam, geen commerciële uitingen. Het gaat om

het melden van bijzondere planten, dieren, insecten etc. Je hoeft geen lid van de KNNV te zijn. Aanmelden kan bij Jan Timmer. Voor een nadere toelichting op het ANN zie [Blaadje 2009/4](#).

12. Rondvraag

Geert Timmermans deelt mee dat er voldoende aanmeldingen zijn voor de nieuwe werkgroep die hij wil oprichten: de werkgroep voor [Vissen, Amfibieën & Reptielen](#). Ongeveer 10 mensen willen deelnemen, dat is ruim voldoende. De werkgroep gaat van start. Geert maakt een programma. Nieuwe leden zijn uiteraard welkom.

Riet Vogel vraagt of de Vogelstudiegroep van de grond is gekomen. Nico Schonewille meldt dat deze studiegroep nog in oprichting is, binnenkort is de 3e bijeenkomst. Een coördinator wordt nog gezocht.

Diverse aanwezigen vragen of er weer een nieuwe ledenlijst uit kan komen.

In het verleden is gebleken dat het te duur is om een ledenlijst met Blaadje mee te sturen, en ook niet iedereen stelt er prijs op. Er zal nu een nieuwe ledenlijst gemaakt worden en we leggen dan een aantal exemplaren op DNO, geïnteresseerde leden kunnen dan een exemplaar meenemen. Leden die niet vermeld willen worden op de lijst kunnen dat melden aan Yvonne Swerissen, ledenadministratie, liefst per e-mail. Deze oproep komt nog apart in Blaadje 2 te staan.

Finette deelt nog mee dat de documentaire 'Rotvos' in theater Tuschinsky draait, de moeite waard om er heen te gaan.

13. Sluiting van de vergadering

De voorzitter sluit de vergadering.

Na de pauze verzorgde Henry Hooghiemstra (werkzaam bij het Instituut voor Biodiversiteit en Ecosysteem Dynamica, UvA), in het kader van 'Leden voor leden' een interessante lezing over het vastleggen van CO2 door bosaanplant in de hoge Andes van Ecuador. Dit ter compensatie van de CO2 uitstoot in Nederland. Het middel bleek erger dan de kwaal, maar het was een mooie lezing met mooie foto's van de natuur in de hoge Andes. **Namens het bestuur, Lida den Ouden, secretaris**

EXTRA ALGEMENE LEDENVERGADING

Zaterdagavond 2 oktober 2010 19.30 -20.00 uur

Plaats: kantine van De Nieuwe Ooster, Kruislaan, Amsterdam,

Agendapunt: verkiezing van Diana van Putten tot lid van het bestuur.

BOEKEN VOOR ONZE BIBLIOTHEEK

Een bezoekje aan Roos en Arnold van Rosmalen leverde weer een stapeltje boeken op. Nu in het bijzonder voor onze mossenwerkgroep: standaardwerken! Hopelijk meldt zich binnen niet al te lange tijd een leider. De mossenwerkgroep staat al een poosje op een zijspoor en dat is erg jammer, want mossen zijn geweldig mooie plantjes. Als ze zo groot waren als kamerplanten, stonden ze bij iedereen voor het raam. Daarvan ben ik overtuigd. Nu ze zo klein zijn kunnen ze alleen maar microscopisch goed bestudeerd worden. Een heerlijke tijdsbesteding. En voor wie dat nog nooit gedaan heeft: er gaat een wereld voor je open!

Ook van Betty Goudsmit en Jos Neutenboom mochten we tassenvol boeken in ontvangst nemen. Voor alle werkgroepen wel een aantal belangrijke boeken. Onze

kasten beginnen uit te puilen. Roos, Betty en Jos, zeer bedankt!

Nico Schonewille

DE GANZEN WAREN WEL IN WATERLAND, en de nonnen ook

Hoewel we die week al Brandganzen hadden gezien bij het Naardermeer en Rotganzen bij Den Helder, gingen we ook graag met de jaarlijkse ganzenfietstocht mee, die voor 6 maart 2010 gepland stond. Want wie weet wat er weer voor verrassingen zouden zijn. Goudplevieren, Grutto's?

Er werd eerst sneeuw verwacht, maar die depressie was net voorbij, het werd een zonnige dag, maar wel met een koude noordoostenwind.

Dat had menigeen kennelijk afgeschrikt, of lag het aan het vroege tijdstip (8.00 uur)? Wij waren dan ook de enigen, al kwam later " toen we voorbij het Kinselmeer onze koffie dronken " Fred (in zijn auto!) nog een kijkje nemen. Hij ging luxe vogelen.

Toen we over de Schellingwouderbrug reden kraakte de achteras van Evert Pellenkoft angstaanjagend, zodat hij eigenlijk niet het afgelegen Waterland in durfde te gaan. We moesten onze eigen excursie maar maken, besloten we in onderling overleg. Stel je voor dat die as breekt ergens langs het IJsselmeer!

Voor Durgerdam zagen we al de eerste Kramsvogel. Wat zijn die tam!

Daarna een tijdje niks. Wel spreekwelen op de huizen van Durgerdam. De windmolen draaide niet, zonde van die enorme windenergie. Bij de Kinseldam, die er inmiddels behoorlijk begroeid uitziet, zwommen wel heel veel kuif- en tafeleenden. Ook verscheidene futen. En natuurlijk smienten. Nu stond het zonlicht echter nog niet goed. Verderop gingen we maar van de dijk af om in de luwte van de weg eronder te fietsen.

Honderd wulpen

We fietsten maar verder tegen de koude wind in. Ha! In een meertje zo'n 2 km voor Uitdam werd het interessant. Aan de oever van de overkant zaten tientallen Scholeksters in het gelid en een paartje Tureluurs. Maar ook, konden we na enig turen (ja, Evert had 'n telescoop mee teruggenomen) constateren dat er een kleine honderd Wulpen zaten. Opgetogen merkten we ook een paartje Nonnetjes op. In de verre lucht een gigantische wolk Kieviten!

De ganzen beperkten zich tot nu toe tot de grauwe soort.

In Uitdam wonen veel mussen, zo te horen. Gaan we hier maar door het binnenland terug, opperden we. " Is zo koud! We besloten toch nog maar even door te zetten en bereikten na een tijdje de dijk bij Marken. Waren we daar twee weken geleden nog om naar het kruisend ijs te kijken, nu was daar niets meer van te zien, alleen golven. Maar ook een paartje Brilduikers.

In een meertje binnen de dijk weer Nonnetjes en veel Smienten.

Nog een klein stukje, dan zijn we in Monnikendam. We wilden wel ergens binnen warm worden. Dat lukte in een leuk lunchcafeetje in het oude centrum, Coffee & Cacao, cappucino met chocolade truffeltaart.

We besloten via Overleek richting Broek in Waterland te rijden, lekker met wind mee nu!

Dat viel een beetje tegen doordat de weggetjes nogal kriskras lopen en je dan toch nog koude wind voelt, maar " was wel al beter. Op een bankje voor de kerk van Broek in Waterland (uit 1628!), tegenover een veldje met sneeuwklonken en winterakonieten, met eromheen de prachtig groengrijs geschilderde huizen, aten we ons brood op. Nu zouden we richting Amsterdam gaan fietsen, maar we zagen dat dit

nog maar 6 km was, en het was pas 13.00 uur. En het leek wel of er hier ook niet zoveel te vogelen was.

Dan maar nog even een klein stukje in noordoostelijke richting, weer naar de IJsselmeerdijk.

Nou, dat was een goede beslissing, want toen werd het pas een ganzenfietstocht: al gauw hele groepen Kolganzen en verderop ook Brandganzen. Brilduikers en Krakeenden

Bij Uitdam gingen we de dijk weer op en toen ging het hard met de wind in de rug en volop zon.

In het IJsselmeer nog een paartje Brilduikers en een stukje verder een hele groep Krakeenden.

In het Kinselmeer (daar waar men heeft aangekondigd dat er 37 zogenaamde ecowoningen komen; dat zal wel dringen worden) nog weer een paartje Nonnetjes. Ook in de lucht werd het inmiddels drukker. Veel overvliegende zwermen Brandganzen.

Regelmatig ook flinke zwermen ganzen (vnl. brand) en Kieviten in de lucht.

Eigenlijk hadden we wel een uurtje later kunnen vertrekken; misschien zou dat volgend jaar ook wat meer belangstellenden opleveren?

Voor Durgerdam sloegen we rechtsaf, om via Ransdorp en Zunderdorp naar de pont te fietsen.

Al hadden we dan nog geen Grutto waargenomen, we vonden de self service excursie toch geslaagd!

Loes en Frans van der Feen

2010 JAAR VAN DE BRUINE KIEKENDIEF

Zijn naam betekent letterlijk kuikendief. Maar de grootste der kiekendieven jaagt op allerlei prooien. Van eenden, muizen en konijnen tot vissen en amfibieën. SOVON Vogelonderzoek Nederland en Vogelbescherming Nederland hebben 2010 uitgeroepen tot het Jaar van de Bruine Kiekendief. Reden is dat we te weinig weten van de zeldzame roofvogel die toch in heel Nederland gezien kan worden.

Vermoeden is ook dat de soort de afgelopen jaren is afgenomen, maar zeker is dat niet. Er zijn gewoonweg te weinig officiële tellingen gedaan van de bruine kiekendief. De afgelopen weken kwamen de eerste kiekens al weer terug uit Afrika.

Maar het merendeel moet natuurlijk nog komen

Zoals van de meeste soorten weten we van deze vogel al behoorlijk wat af, maar eigenlijk toch te weinig. Er bestaan vragen over het voorkomen van de soort in de wintermaanden, de dieetkeuze en het al dan niet broeden in lang niet onderzochte gebieden. Dit zijn vragen waarop de antwoorden niet gemakkelijk te krijgen zijn.

De bruine kiekendief is de grootste kiekendief. Hij is iets groter dan de buizerd, maar met langere vleugels en staart en met een slanker lichaam. Je kunt hem herkennen aan de lage glijvluchten met in ondiepe V omhooggehouden vleugels. Het mannetje bruine kiekendief lijkt wat op het mannetje blauwe kiekendief, maar het mannetje bruine kiekendief heeft een bruine buik. Het vrouwtje is bruin met een roomkleurige kop en keel. Heeft vaak een lichte vlek op de borst.

Iedereen kan meedoen om waarnemingen van bruine kiekendieven door te geven.

Zo ontstaat er een goed beeld van de gemiddelde aankomst- en vertrekdatum van bruine kiekendieven in Nederland. Het doorgeven van waarnemingen kan alleen digitaal op waarnemingsites als Waarnemingen, Telmee, Natuurkalender en Trek Tellen. Zie de website van Sovon www.sovon.nl voor meer informatie.

Overgenomen van Vroege Vogels.

AANKONDIGING HOVO-CURSUS ALGEN juli 2010

Deze zomer geven Jan Simons en Lex Dop aan de leergang Hoger Onderwijs voor Ouderen (HOVO) van de VU in Amsterdam een cursus over algen.

De cursus wordt gegeven aan de faculteit Aard- en Levenswetenschappen van de VU, aan de Boelelaan 1085. Hieronder wordt een korte samenvatting gegeven van de cursus.

Algen zijn plantaardige organismen van zeer uiteenlopende vorm, van microscopisch klein plankton tot meters grote zeevieren, en ze komen over de hele wereld voor, in zoet, brak en zout water. Algen behoren tot de eerste en oudste levensvormen op aarde, en hebben een ruim 3 miljard jaren lange evolutiegeschiedenis achter de rug. Ondanks hun vaak verborgen levenswijze, spelen ze een uiterst belangrijke rol in aquatische ecosystemen als primaire producenten aan de basis van de voedselketen, die naar vissen, watervogels en mens leidt. In de milieubiologie zijn het goede indicatoren van de waterkwaliteit. Algen zijn verder om allerlei andere eigenschappen van groot praktisch belang voor de mens.

Deze cursus beoogt een kennismaking met deze boeiende kleur- en vormenrijke groep van organismen. Aan bod komen het ontstaan van het eerste leven en de evolutie van de prokaryotische "oncellige bacteriën", waaronder de blauwalgen (Cyanobacteria), tot de eukaryotische meercellige organismen, en een overzicht van de belangrijkste algen-hoofdgroepen met hun eigenschappen van vorm, voortplanting en levenscyclus. Bij al deze onderwerpen komen ook de ecologie en het praktisch belang ter sprake.

In de ochtenden (behalve op 7 juli) worden deze onderwerpen in drie college-uren behandeld, en na de lunchpauze is er dan een practicum waarbij u zelf m.b.v. microscopen velerlei vers verzamelde algen kunt bekijken. Op 7 juli is een roeivaartocht op de Botshol gepland. Meer informatie over bereikbaarheid en kosten (gering) wordt op het eerste college verstrekt.

NB: Voor het volgen van deze cursus is biologie in de schoolopleiding gewenst, maar niet verplicht.

literatuur: Cursusmateriaal is bij de prijs inbegrepen. docenten:

dr. Jan Simons, algoloog/ecoloog

dr. Lex Dop, algoloog/taxonoom

dag en tijd: woensdag 9.30 - 16.00 uur; 30 juni, 7, 14 en 21 juli

cursusprijs: â, - 150,-

aanmelding: bij HOVO-VU Amsterdam, o.v.v. cursusnummer H680-10zo

tel. 020-5985669, mail hovo@ond.vu.nl website: www.onderwijscentrum.vu.nl/hovo

KIJK IN UW VIJVER, TIL EENS EEN STEEN OP Oproep! Zet ook de "gewone" amfibie op de kaart

Sinds 2007 werken vrijwilligers, RAVON en Landschap Noord-Holland aan de nieuwe verspreidingsatlas van de Noord-Hollandse reptielen en amfibieën. 2010 is het laatste veldwerkjaar. Een tussenstand laat zien dat de zeldzame soorten zoals kamsalamander en rugstreeppad goed in kaart zijn gebracht. De algemenere soorten blijven echter achter. Het gaat dan om gewone pad, kleine watersalamander, bruine kikker en de groene kikkers. Mensen vinden die waarnemingen vaak niet bijzonder genoeg om door te geven. Dit levert een vertekend beeld op, nu lijkt het alsof de rugstreeppad algemener is dan de gewone pad, en de kleine watersalamander en de

bruine kikker ontbreken in hele gebieden van Noord-Holland. Ook deze soorten willen we adequaat beschermen en daar is een representatiefverspreidingsbeeld voor nodig. Daarom deze oproep. Kijk in uw vijver, til eens een steen op, loop langs een sloot en geef uw waarnemingen door, dit kan tot juli 2010. Ook oudere waarnemingen zijn welkom. Geef uw waarnemingen door via www.telmee.nl. Voor meer informatie of hulp voor het invullen van [telmee.nl](http://www.telmee.nl) kunt u contact opnemen met: Jeanine Hamers van Landschap Noord-Holland, telefoon 088-0064444.

Eveneens wil ik u wijzen op de pas opgerichte werkgroep: [Vissen, Amfibieën & Reptielen](#). Geert Timmermans is de contactpersoon, harmat4@xs4all.nl
Diana van Putten

PERSBERICHT ZOOGDIERATLAS.NL Gezocht: molshopen!

Sommige zoogdieren zie je vrijwel alleen aan de sporen die ze achterlaten. Dat geldt zeker voor mollen. Iedereen kent molshopen maar slechts weinigen zien wel eens een mol. Zoogdieratlas.nl probeert alle zoogdieren in kaart te brengen, dus ook de mollen en doet nu een opmerkelijke oproep: als u een molshoop ziet, geef het dan aan ons door op Zoogdieratlas.nl!

Op Zoogdieratlas.nl worden alle in het wild levende zoogdieren in Nederland in kaart gebracht. Ook waarnemingen van molshopen zijn zeer waardevol voor de atlas. In iedere provincie is nu een zoogdieratlas project aan de gang. Overal willen we zoveel mogelijk waarnemingen van zoogdieren verzamelen.

De initiatiefnemers van de zoogdieratlas roepen iedereen nu dus op molshopen door te geven op www.zoogdieratlas.nl zodat straks voor deze soort duidelijk is waar deze voorkomt. Er zijn al heel wat waarnemingen van mollen doorgegeven maar zoals te zien op het kaartje op de site is dat zeker nog niet voor heel Nederland het geval. Dus zijn meer waarnemingen welkom!

Niet alle zoogdieren zijn makkelijk te herkennen, maar over de mol is meestal geen verwarring. Iedereen kent ze wel, de aarden bulten in tuinen, weilanden maar ook in stadsparken en middenbermen van wegen. Elke winter vallen de grote hoeveelheden molshopen op maar zeker nu, na de wat stevigere vorstperiodes, is dat het geval.

Mollen graven achter hun prooi, regenwormen en andere bodemdiertjes aan. Aan het begin van de winter vluchten de wormen voor de kou, dieper de grond in en de mol graaft er achteraan. Dieper graven van nieuwe gangen levert grond op die ze kwijt moeten. Wanneer het weer warmer wordt, kruipen de regenwormen weer richting aardoppervlak. De mol gaat er ook dan weer achteraan, graaft nieuwe gangen en werpt dus extra hopen op.

De mol leidt een solitair bestaan. Alleen in de paartijd vormen ze paartjes. De rest van het jaar leeft de mol alleen in zijn gangenstelsel. Dat stelsel verdedigt hij of zij ook flink tegen andere mollen. Daarom heeft het ook weinig zin mollen te bestrijden: als de mol geklemd is, zal er in het algemeen binnen 24 uur een nieuwe molin zijn gangen zitten. Om het nog erger te maken, willen die nieuwkomers ook nog wel eens het overgenomen gangenstelsel bijwerken; nog meer hopen dus.

Ook waarnemingen van andere zoogdieren als ree, haas, eekhoorn en egel zijn trouwens welkom. Zo wordt â€™ onlineâ€™™gewerkt aan een steeds beter beeld van de zoogdieren in Nederland. Op Zoogdieratlas.nl zijn de kaarten en meer informatie te vinden.

Zoogdieratlas.nl is een initiatief van de Zoogdierverseniging. De Zoogdierverseniging werkt per provincie samen met diverse organisaties. Het project wordt mede mogelijk gemaakt door VSBfonds, Prins Bernhard Cultuurfonds, Telmee.nl en Waarneming.nl.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de Zoogdierverseniging: Neeltje Huizenga (projectcoördinator) telefoon 026-3705318 / 06-26294659 of Eric van Kaathoven (persvoorlichter) telefoon 026-3705318 / 06-16994139.
www.zoogdierverseniging.nl. Per provincie zijn er eigen coördinatoren.

WAARNEMINGEN

Leuke waarneming van **Jeroen Brandjes**. Dode **meerval** gevonden! Leuke waarneming van Jeroen Brandjes gedaan op vrijdag 9 april ter hoogte van de kruising Ringvaart en Burgemeester Colijnweg in het Amsterdamse Bos lag een dode meerval van 1.38 meter ([zie foto](#)).

i.